

“Dallar Yeşil Olmalı” oyununu yaratanların ortak inancı

Dallar yeşilse, hiç korkma

Vedat Türkali'nin bir gazete haberinden esinlenerek yazdığı oyunda, kızı Deniz Türkali de oynuyor. 1968 yılında yazılan oyunun yönetmeni Hakan Altiner, “Dallar Yeşil Olmalı”nın güncelliğini, bir satır bile yitirmediğini söylüyor.

ANNA TURAY

Vedat Türkali “Dallar Yeşil Olmalı” adlı oyunu tam 20 yıl önce yazmış. Esin kaynağı, bir gazete haberi.

“1962, 1963 yıllarında olmalı. Gece kent içinde arama yapan polis ekipleri İnönü Stadyumu yöresinde ağaçlar arasında 18-20 yaşlarında bir çift yakalamışlar. Boyunlarında aslı birer bıçak varmış. Ankara'dan ailelerinden kaçıp geldiklerini birbirlerini deli gibi sevdiğini, yaşamboyu ayırmayacaklarını, içlerinden biri aldatmaya kalkarsa, ötekini boynuna asılı bıçağını aldatanın yüreğine saplayacağına dair yemin ettiklerini söylemişler. Gazetelerde okur okumaz kafama takıldı bu ilginç olay.”

O sıralarda yoğun sinema çalışmaları içindedir Vedat Türkali. Senaryosunu hazırladığı bir filmin çekimi için Yalova'da Termal Otelinde kalmaktadırlar. Otel yönetiminin filmcilerle gösterdiği kolaylıklar üzerine birlikte çalıştığı yapımcı-yönetmen, konusu otele geçen bir senaryo daha ister Türkali'den. Ve böylece gazetelere yansıyan iki gencin öyküsü “Dallar Yeşil Olmalı” adı altında bir film senaryosu haline gelir. Ancak ne

REŞAT NURİ TİYATROSU'NDA — Vedat Türkali'nin “Dallar Yeşil Olmalı” adlı oyununu, İstanbul Şehir Tiyatroları sanatçıları, Reşat Nuri Tiyatrosu'nda sergiliyor. Oyunun başlıca rollerini (soldan sağa) Ali Öztürk, Yalçın Boratap ve Deniz Türkali üstleniyor.

o günlerde ne de daha sonraları Vedat Türkali çok sevdiği bu öyküyü sinemaçılara benimsetemez. 1968 yılında ise bu kez bir tiyatro oyununa dönüştürür ilginç öyküyü. “Dallar Yeşil Olmalı”, oyun olarak da pek ilgi çekmez, ara sıra bazı isteklilerin çıkmasına karşın sergilenemez, “evde kalır”. Ta 1986 yılına kadar.

Bir akşam Şehir Tiyatroları'nın Müdürü Hakan Altiner, Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nun ön bölümündeki kitap satış reyونunu karıştırırken henüz basılmamış, tekst halinde bulur oyunu. Hemen o gece okur ve heyecan içinde Genel Sanat

Yönetmeni Gencay Gürün'e telefon eder. “Dans Eden Eşek” adlı çocuk oyunundan sonra Şehir Tiyatroları'nda ikinci yönetmenlik denemesini böylece gerçekleştirme fırsatı bulur Altiner. Sanatçı “bu teksti ben keşfettim diye övünebilirim” diyor. “Oyun güncelliğini bir satır olsun yitirmemiş. Giderek yazarın bunca yıl önce söyledikleri geçen zaman içinde ‘doğru çıkan öngörüler’ niteliği de kazanmış. Biz ‘Dallar Yeşil Olmalı’yı eriştiği bu ‘zaman aşan’ boyutta ele aldık ve onun ‘kahramanların’ tüm güzellikleri, çirkinlikleri; umutları, umutsuzlukları; sevinçleri, düş

kırıklıkları ile sahne üstüne taşımaya çalıştık. ‘Dallar Yeşil Olmalı’ dört insanlı bir çerçeveden görünen bir yaşam perspektifi.”

Fatih Reşat Nuri Tiyatrosu'nda sergilenen “Dallar Yeşil Olmalı”nın ilginç bir özelliği daha var. Vedat Türkali'nin yazdığı oyunda, kızı Deniz Türkali, başlıca rollerden birini üstleniyor. İstanbul Belediyesi Konservatuarı'nda ve İngiltere'de bir tiyatro okulunda bir süre eğitim gören Deniz Türkali, ilk kez başka oyuncuların da olduğu bir oyunda rol alıyor. Daha önce hep tek kişilik oyunlar sergileyen sanatçıya bu oyunda rol almasının babası tarafından nasıl karşılandığını soruyoruz. Hakan Altiner gülerken söze karışıyor ve Vedat Türkali'nin o sırada Amerika'da olduğunu hatırlatıyor: “Babası Amerika'ya kaçtı. Ama artık onun oynayacağını duyunca mı, yoksa oyunu benim sahneye koyacağını duyanca mı bilmem.” Deniz Türkali ise “Yıl önce bile benim gözüm şimdi oynadığım kadın rolündeydi” diyor. “O zaman babam hiç de öyle düşünmedi ama son yıllarda ben tek kişilik oyunlar oynamaya başladığımda ‘Bu oyun sahnelendiği zaman kadın rolü senindir’ diyordu.”

“Dallar Yeşil Olmalı”da Deniz Türkali dışında Yalçın Boratap, Arif Akkaya ve Hikmet Körmükcü rol alıyor. Bir otel odasında geçen oyunun temelinde, sevgi, kadın-erkek ilişkileri sorgulanıyor ve aralarında 20 yaş fark olan iyi ayrı çiftin birbirleriyle olan hesaplaşmaları konu ediliyor. Dalların yeşil olması dileği, yazarın gençliğe olan umudunun bir ifadesi. Yönetmen Hakan Altiner de perdenin “Dallar Yeşil Olmalı” için açılmasından önce yazarın, yönetmenin ve oyuncuların arzularının tek bir odakta yoğunlaştığını söylüyor: “İki buçuk saatin sonunda oyuna katılsa da katılmasa da seyircinin şu inancı yüreğinde duyması: ‘Dal dediğin yapraklı olacak, yemyeşil... O zaman korkma, nasıl olsa tatlı bir esinti verir...’

“Av Zamanı” Berlin Şenliği'nde Erden Kıral'ın yeni filmi “Av Zamanı”, şubat ayında yapılacak Berlin Film Şenliği'nin resmi yarışmalı bölümünde yer alacak. Senaryosunu kendi yapıtlarından Ferit Edgü'nün yazdığı, görüntü yönetmenliğini Kenan Ormanlar'ın üstlendiği “Av Zamanı”nın müziğini Sarper Özsan hazırladı. “Av Zamanı”nın başlıca rollerini Aytaç Arman (solda), Şerif Sezer, Zihni Kılıççı, Nüvit Özdoğru (sağda) ve Dilaver Uyanık paylaştı.

